

Admission Open!
For New session...
An institution Committed to 100% Success
B.P.S. +2 College
+2 MANAGEMENT,
EDUCATION
& LAW
Best college for your success.
For More Details:
BIRGUNJ PUBLIC & SECONDARY SCHOOL
Rangjung-8, Birgunj, Parsa (Near the C.D.O. Office)
Ph. No. : 051-428006, 9821844943, 9855026252
E-mail : bpscollege.edu@gmail.com

प्रतीक

दैनिक

Admission Open
Enroll now!
Class- XI
SCIENCE
COMMERCE
(CBSE)
"THE BEST LEARNING ENVIRONMENT FOR YOUR KID"
DAV
R.B. KEDIA SCHOOL
PARWANIPUR, BIRGUNJ
TEL:- 051-591010, 525500, 9802909695
9802909697, 9845101522

वीरगंज-रक्सौल मितेरी पुल कालोपत्र गर्ने योजना अघि बढ्यो

राधेश्याम पटेल, परवानीपुर, २१ साउन/ मूलको प्रमुख भन्सार नाका वीरगंज-रक्सौलको मितेरी पुलको मरम्मत सम्भार हुने भएको छ।

तथा स्थानीय सरकारहरू मरम्मत सम्भार गर्न हल्कैदै आएका थिए। पोहोर वीरगंज महानगरका प्रमुख विजयकुमार सरावगी र पर्सका सांसद प्रदीप यादव

मरम्मत गर्नेछ। वीरगंजको रजतजयन्ती चोकदेखि मितेरी पुलसम्म १३ सय मिटर सडकलाई छ लेनामा विस्तार गर्न ठेक्का लागिसकेको

कार्यालय पर्सका सूचना अधिकारी सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी भीमकान्त पौडेल, भारतीय महावाणिज्य दूतावास वीरगंजका वाणिज्यदूत शैलेन्द्र

मितेरी पुलमा खाल्डो परेको अवस्था र अवलोकन गर्दै भारत-नेपालको टोली। तस्वीर: प्रतीक

३ महिलासहित ३२ जनाद्वारा रक्तदान

प्रस, वीरगंज, २१ साउन/ सामुदायिक सेवा केन्द्र मुर्ली श्रीपुरको आयोजनामा बिहीवार सम्पन्न रक्तदान कार्यक्रममा तीनजना महिलासहित ३२ जनाले रक्तदान गरेको सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र मुर्ली श्रीपुरका प्रहरी हवलदार रविकुमार सिंहले बताए।

राजभण्डारी, चन्द्रवीर चौधरी, राकेश श्रेष्ठ, हृदय यादव, सन्तोष पाण्डेलागायतले

मुर्लीचोकमा आयोजना गरिएको रक्तदान कार्यक्रमको उद्घाटन नगरप्रमुख विजयकुमार सरावगीले गरेका थिए। उद्घाटन समारोहमा प्रहरी उपरीक्षक बेलबहादुर पाण्डे, वडाध्यक्ष प्रद्युम्न सेठ्याई, वडा प्रहरी कार्यालय श्रीपुरका प्रहरी निरीक्षक दिनेश गौतम, सामुदायिक सेवा केन्द्र श्रीपुरका सचिव दिलीप प्रधानलगायतको सहभागिता थियो।

तस्वीर: प्रतीक

कार्यक्रममा गीता चौहान, प्रेम रक्तदान गरेको हवलदार सिंहले बताए।

भारतीय सरकार मातहतको पथ निर्माण विभागले १०६ मिटर लम्बाइको आधा पुल अर्थात् ५३ मिटर कालोपत्र गरी मरम्मत गरिदिने भएको हो। वीरगंज-रक्सौल नाकालाई सौन्दर्यीकरण गर्ने अभियानका सहभागीहरूले चासो देखाएपछि उक्त पुलको मरम्मत हुने कार्य अघि बढ्ने भएको हो।

सम्मिलित टोलीले भ्रमण गरी पुलमा भएको खाल्डाखुल्डीलाई ग्रेभलले भरिएको थियो। तर वर्षातको बेला उक्त पुल भएर सयौं गाडी गुड्ने भएकोले उक्त पुल पुनः जीर्ण भएको छ। पुलको मध्य भागमा करीब ४ फिट गहिरो खाल्डाखुल्डी भएको छ।

र चालू आवामै उक्त सडक विस्तार गर्ने नेपाल सरकारको लक्ष्य छ। वीरगंजका सामाजिक संस्था व्यवस्थित वीरगंज र ग्रीनसिटी सामुदायिक सेवा केन्द्रको सक्रियतामा वीरगंज-रक्सौल नाकालाई सुन्दर र व्यवस्थित बनाउने अभियान अघि बढेको छ।

कुमार, सशस्त्र प्रहरी बल भन्सार गुल्मका सप्टि सुवर्णबहादुर बम, व्यवस्थित वीरगंजका संयोजक दिलीपराज कार्की, ग्रीनसिटी सामुदायिक सेवा केन्द्र आदर्शनगरका अध्यक्ष जयप्रकाश खेतान, रक्सौलका समाजसेवी महेश अग्रवाल, रक्सौल नगर परिषद्का प्रमुख कार्यकारी अधिकारी विजयकुमार, पथ निर्माण विभागका कार्यकारी निर्देशक अशोक कुमार, रक्सौल कस्टमका उपायुक्त आशुतोषकुमार सिंहलगायतको सहभागिता थियो।

बिहीवार वीरगंजस्थित भारतीय महावाणिज्य दूतावासको सक्रियतामा भारतीय पक्षसँग रक्सौल कस्टमभन्दा उत्तरमा रहेको भारतीय दूतावासको आवासमा सरोकारवालाहरूबीच छलफल भई उक्त सडक कालोपत्र गर्न नेपाली पक्षले अनुरोध गरेको थियो।

नेपाली र भारतीय पक्षले आज पुलको अवलोकन गरी भारतीय आयल कर्पोरेशनदेखि भारतीय कस्टमसम्म सडक मरम्मत गर्ने बजेट आएकोमा त्यसै योजनामा थप इस्टिमेट गरी पथ निर्माण विभागले एक हप्ताभित्र उक्त पुलको करीब ५३ मिटर कालोपत्र गरिदिने आश्वासन दिएको छ।

सोही क्रममा शनिवार वृहत् सरसफाइ र जनचेतनामूलक कार्यक्रम पनि भोलिदिनै समूह वीरगंजले राखेको छ।

बिहीवारको भ्रमणमा जिल्ला प्रशासन

सन् १९९४ मा भारत सरकारको नेशनल हाइवेले उक्त पुल निर्माण गरेको थियो। तर पुलको आधा हिस्सा दशगजा क्षेत्रमा पर्ने भएकोले दुवै देशका सरकार

विभागका इन्जिनियर मृत्युञ्जय कुमारका अनुसार पुलको ५३ मिटर भाग भारतीय पक्षले बनाइदिने र बाँकी भाग नेपाली पक्षले कालोपत्र गरेर पुललाई

नापीका कर्मचारीले हाकीमलाई टेरनेन्

प्रस, सिम्रौनगढ, २१ साउन/ बाराको सिम्रौनगढ नगरपालिका-५ टोल कनकपुरस्थित पजनिया पोखरीका माछा बिहीवार बिहानदेखि एककासि मरेका छन्।

मृत्युबराबरको क्षति भएको स्थानीय नागेन्द्र महतो नुनियाले बताए। बिहान माछा मरेपछि टोलका मानिसहरूले मरेको माछा घर लगेका थिए। पोखरीको ठेक्का लिएका जगदेव महतोले माछा नमरुन् भनेर अक्सिजनको व्यवस्था गरेका थिए। महतोले रु ३५ लाखमा ठेक्का लिएको र अहिले माछा मरेर रु आठ लाखभन्दा बढीको क्षति भएको बताए।

नापी कार्यालय पर्सका कर्मचारीले कार्यालय प्रमुखलाई नटेरेको घटना सार्वजनिक भएको छ।

टोलीमा खटाएकोमा उनले पत्र बुझ्न आलटाल गरिरहेका छन्।

गर्मीले पोखरीमा अक्सिजनको कमी भएपछि माछाहरू मर्न थालेको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको छ। पोखरीमा सिल्भर, बिगहेड, इजराइल, ग्रास र भकुरा जातका माछा मरेर आठ लाख

मृत्युबराबरको क्षति भएको स्थानीय नागेन्द्र महतो नुनियाले बताए। बिहान माछा मरेपछि टोलका मानिसहरूले मरेको माछा घर लगेका थिए। पोखरीको ठेक्का लिएका जगदेव महतोले माछा नमरुन् भनेर अक्सिजनको व्यवस्था गरेका थिए। महतोले रु ३५ लाखमा ठेक्का लिएको र अहिले माछा मरेर रु आठ लाखभन्दा बढीको क्षति भएको बताए।

नापी कार्यालयका सर्वेक्षक प्रभु साहले प्रमुख नापी अधिकृत रामविनयकुमार सिंहको आदेशलाई पालना नगरेको बताइएको छ।

केही महीनादेखि सर्वेक्षक साहले सेवाग्राहीसँग कानूनविपरीत आचरण देखाएको गुनासो आएपछि प्रमुख नापी अधिकृत सिंहले उनलाई नापनक्शा टोली शाखामा खटाउने निर्णय गरेका थिए।

भकुरा जातका माछा मरेर आठ लाख

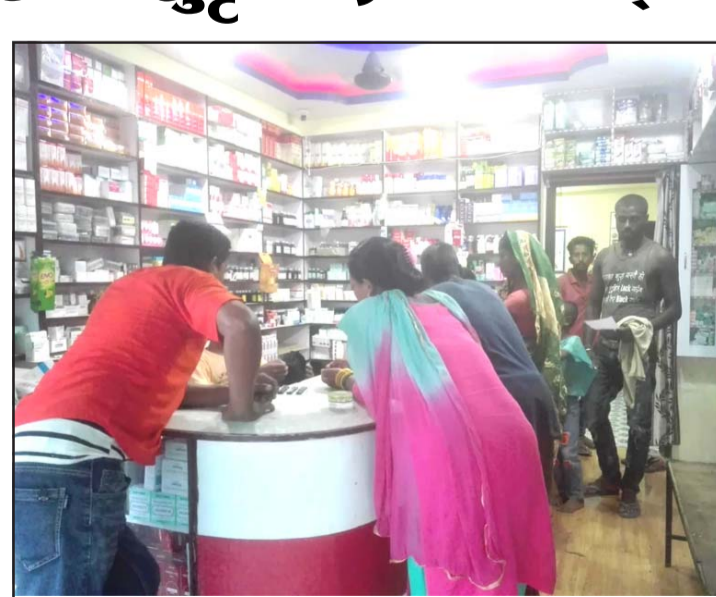
मृत्युबराबरको क्षति भएको स्थानीय नागेन्द्र महतो नुनियाले बताए। बिहान माछा मरेपछि टोलका मानिसहरूले मरेको माछा घर लगेका थिए। पोखरीको ठेक्का लिएका जगदेव महतोले माछा नमरुन् भनेर अक्सिजनको व्यवस्था गरेका थिए। महतोले रु ३५ लाखमा ठेक्का लिएको र अहिले माछा मरेर रु आठ लाखभन्दा बढीको क्षति भएको बताए।

पर्सगढीमा लामखुट्टेको प्रकोप बढ्यो

प्रस, बिरुवागुठी, २१ साउन/ पर्सगढी नगरपालिकालगायत ग्रामीण भेगमा लामखुट्टेको प्रकोप देखा परे तापनि स्थानीय निकायले चासो देखाएको छैन। अत्यधिक गर्मी तथा वर्षाको कारण पर्सका ग्रामीण भेगमा विगत केही वर्षदेखि लामखुट्टेको प्रकोप बढेको छ।

ग्रामीण भेगमा भाइरल ज्वरोको साथै लामखुट्टेको प्रकोप बढेपछि स्थानीयवासी त्रसित छन्। लामखुट्टेको कारण पुनः डेङ्गु रोग लाग्ने भन्दै स्थानीयवासीले गुनासो गरे। डेङ्गु रोगको जोखिम न्यूनीकरणको लागि पर्सका कुनै पनि स्थानीय निकायले चासो देखाएका छैनन्। लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न औषधि छर्नेलगायतका काम पनि नगरेको स्थानीयवासीले बताए।

फोहर पानी जम्मा हुने स्थान वा फोहरवस्तु नष्ट गर्ने कार्य तथा

स्थानीय क्लिनिकमा औषधि किन्नेहरूको भीड। तस्वीर: प्रतीक

प्रस, बिरुवागुठी, २१ साउन/ पर्सगढी नगरपालिकालगायत ग्रामीण भेगमा लामखुट्टेको प्रकोप देखा परे तापनि स्थानीय निकायले चासो देखाएको छैन। अत्यधिक गर्मी तथा वर्षाको कारण पर्सका ग्रामीण भेगमा विगत केही वर्षदेखि लामखुट्टेको प्रकोप बढेको छ।

ग्रामीण भेगमा भाइरल ज्वरोको साथै लामखुट्टेको प्रकोप बढेपछि स्थानीयवासी त्रसित छन्। लामखुट्टेको कारण पुनः डेङ्गु रोग लाग्ने भन्दै स्थानीयवासीले गुनासो गरे। डेङ्गु रोगको जोखिम न्यूनीकरणको लागि पर्सका कुनै पनि स्थानीय निकायले चासो देखाएका छैनन्। लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न औषधि छर्नेलगायतका काम पनि नगरेको स्थानीयवासीले बताए।

फोहर पानी जम्मा हुने स्थान वा फोहरवस्तु नष्ट गर्ने कार्य तथा

नगरपालिका-३ निवासी दिनदयाल दहालले बताए।

प्रस, बिरुवागुठी, २१ साउन/ पर्सगढी नगरपालिकालगायत ग्रामीण भेगमा लामखुट्टेको प्रकोप देखा परे तापनि स्थानीय निकायले चासो देखाएको छैन। अत्यधिक गर्मी तथा वर्षाको कारण पर्सका ग्रामीण भेगमा विगत केही वर्षदेखि लामखुट्टेको प्रकोप बढेको छ।

ग्रामीण भेगमा भाइरल ज्वरोको साथै लामखुट्टेको प्रकोप बढेपछि स्थानीयवासी त्रसित छन्। लामखुट्टेको कारण पुनः डेङ्गु रोग लाग्ने भन्दै स्थानीयवासीले गुनासो गरे। डेङ्गु रोगको जोखिम न्यूनीकरणको लागि पर्सका कुनै पनि स्थानीय निकायले चासो देखाएका छैनन्। लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न औषधि छर्नेलगायतका काम पनि नगरेको स्थानीयवासीले बताए।

रु ३५ हजार राशिको सुबोध स्मृति पुरस्कार २०७८

वीरगंजबाट प्रकाशित पत्रिकामा छापिएका फोटो र बायोडाटासहित साउन २४ गतेसम्म प्रतीक दैनिकको कार्यालयमा बुझाउन सबै फोटोपत्रकारलाई सूचित गरिन्छ।

इमेल: prateekdaily@gmail.com
अन्तर्जाल: eprateekdaily.com
फेसबुक: facebook.com/prateekdainik

आयोजक: प्रतीक

निःशुल्क प्रतीक दैनिक पढ्न चाहनुहुन्छ भने लग अन गर्नुहोस्।
eprateekdaily.com

कुनै पनि स्वास्थ्य समस्या भएमा नजीकैको स्वास्थ्य संस्थामा तुरुन्त सम्पर्क गरौं।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

विचारसार र सूक्तिहरू
सोचको मात्र फरक हुन्छ नत्र समस्या तपाईंलाई कमजोर बनाउन होइन मजबूत बनाउन आउँछ ।

प्रकाशक : प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. . वीरगंज-११
 प्रधान सम्पादक : जगदीशप्रसाद शर्मा
 व्यवस्थापक/सम्पादक : विकास शर्मा
 सम्पादक : शत्रुघ्न नेपाल/ सडगावहादुर श्रेष्ठ (प्रताप)
 समाचार सम्पादक : आर. के. पटेल
 बारा विशेष प्रतिनिधि : गम्भीरा सहनी
 मद्रकः प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. (अफ-सेट छापाखाना)
 त्रिभूति सिनेमा हल रोड, श्रीपुर वीरगंज-११ (नेपाल). पोस्ट बक्स नं. ७८. फोन नं. ०९१-५२५५२२, ५२३९०५
 email: prateekdaily@gmail.com
 Website: www.prateekdaily.com

यसो गर्दा नि हुन्छ

कोरोना सङ्क्रमणबाट जोगाउनका लागि भारतबाट प्रवेश गर्नेहरूलाई कम्तीमा दश दिन र बढीमा चौध दिनसम्म क्वारेन्टाइनमा राख्नका लागि सरकारले देशभरका दशवटा नाकामा एक हजार मानिस अट्टे होल्डिङ सेन्टरको निर्माण शुरू गरेको छ । पहिलो कोरोनाकालमा भारतबाट आउनेहरूलाई ठाकुर राम बहुमुखी क्याम्पस, त्रिजुद्ध मावि र सिद्धार्थ माविको क्वारेन्टाइनमा राखिएको थियो । सीमा सिल गरिएको थियो अनि भारतमा विभिन्न कारणवश रहेका नेपालीहरू लकडाउनमा घर फिर्ता आउँदा अनिवार्यरूपमा तोकिएका क्वारेन्टाइनमा १४ दिन बसेर स्वास्थ्य परीक्षण गराएर मात्र घर जान पाउने व्यवस्था गरिएको थियो । पहिलो कोरोनाकालमा गरिएको सीमा सिल अहिले पनि यथावतै छ । तर सीमा सिल भएपनि खुला सीमा भएको कारण रक्सौल र वीरगंजमा मानिसहरू कामका लागि, बजार गर्न, आफन्त भेट्न आदि कामका लागि आवतजावत रोकिएको छैन । जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साले वैशाख १६ गतेदेखि जिल्लामा निषेधाज्ञा जारी गर्दै आएको छ । पछिल्लोपटक असार १३ गतेसम्म साताव्यापी निषेधाज्ञा थप गर्दै आए पनि असार २० गतेदेखि अनिश्चितकालका लागि निषेधाज्ञा जारी छ । यो अवधिमा पर्सा जिल्लाको मुख्य नाका वीरगंज-रक्सौल मात्र खोलिएको छ । तर मालवाहक सवारीसाधनहरूको आवतजावतका लागि मात्र । यो अवधिमा मुख्य नाकाबाट विदेशीलाई पूर्णरूपमा रोक लगाइएको छ । तर जिल्लामा रोक लगाइएका अन्य नाकाहरूझैं वीरगंज-रक्सौल नाकामा पनि नाम मात्रको रोक छ । निजी सवारीसाधनहरू आजजाउ नभए पनि मानिसहरूको आवतजावत निर्बाधरूपमा जारी छ ।

भारतबाट आउनेहरूलाई अनिवार्यरूपमा तोकिएको होल्डिङ सेन्टरमा राख्ने, उनीहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने जस्ता नियमहरू बनाइएका छन तर त्यसको पालना हुन सकेको छैन । अहिले यो नियम पालना हुन नसक्नुको प्रमुख कारण होल्डिङ सेन्टरको व्यवस्था नभएकोले पनि हो । एक हजार मानिस अट्टे होल्डिङ सेन्टर भन्दा मसान्तसम्म तयार भइसकेको निर्माणको जिम्मा पाएको नेपाली सेनाले बताएको छ । यसो हुने हो भने अब तेस्रो भेरियन्टको कोरोना केही हदसम्म नियन्त्रण हुन सक्ने आशा लिन सकिन्छ । दोस्रो कोरोनाकालमा भारतबाट मानिसहरू निर्बाध प्रवेश गर्दैछन् । सार्वजनिक सवारीसाधनहरू बन्द छन् तर पनि वीरगंजलगायतबाट सार्वजनिक सवारीसाधनहरू सञ्चालनमा छन् र भारतीयहरू स्वास्थ्य मापदण्डविना नेपाल प्रवेश गर्दै गरेकाले हामीकहाँ कोरोना निरन्तर बढ्दो छ ।

पिसिआर र एन्टीजेन परीक्षणपछि मात्र भारतीयहरूलाई राजधानी प्रवेश गर्न पाउने व्यवस्था पनि यसअघि गरिएको थियो । अहिले प्रवेशमा रोक लगाइएको छ तर कडाइ नगरिएको कारण उनीहरूको आवतजावत जारी छ । आवतजावत रोक्न समस्या भएको छ भने यसअघि गरिएको पिसिआर र एन्टीजेनको अनिवार्य परीक्षणले कोरोना नियन्त्रण धेरै हदसम्म प्रभावकारी हुन सक्छ । होल्डिङ सेन्टर निर्माणको क्रममा रहेको र सो निर्माण नहुञ्जेल यो विधि अपनाएर नियन्त्रण गर्नेतर्फ सोच बनाउँदा राम्रो होला । तर निर्णय मात्र गर्ने सोको कार्यान्वयनमा भने पटककै ध्यान नदिने प्रवृत्ति पालेर बसेकाहरूलाई राय, सल्लाह, सुझाव 'भैसीको अगाडि बिन बजाए' जस्तो त हो नि ?

आर्थिक विकासका दुई महत्त्वपूर्ण कारक तत्व

जनता र शासक कुनै पनि राष्ट्रको आर्थिक विकासका दुई सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण कारक पक्ष हो । गरीब वा धनी, कुनै पनि देशको आर्थिक विकासमा यी दुई पक्षको ठूलो योगदान रहेको हुन्छ । जनता शिक्षित छ, उदार छ, विकासको लागि स्वयं अप्रसर छ भने विकासको कार्य सहज हुन पुग्छ । तर यसविपरीत यदि जनता अशिक्षित छ, अनुदार छ, विकासको लागि आफू होइन, सरकार वा अर्को पक्षलाई जिम्मेवार देख्छ, शान्ति होइन सङ्घर्षमा विश्वास गर्छ भने त्यस्तो स्थितिमा विकास कार्य कठिन हुन पुग्छ । यस तथ्यको उदाहरणको रूपमा अफगानिस्तान, नाइजेरिया, सुडान, इथियोपिया, लिबिया, यमन, लेबनान, नेपालजस्ता राष्ट्रहरूलाई लिन सकिन्छ । अफगानिस्तान वर्षौदेखि अशान्त छ । अफगानिस्तानमा कहिले शान्ति आउन सकेको छैन । अफगानीहरू युद्ध विभीषिकामा बाँचेको तीसौं-चालीसौं वर्ष भइसक्यो । हालमा अमेरिकाले आफ्नो सेनाले अफगानिस्तान छाडेले घोणणा गरेदेखि तालिबानी विद्रोहीहरूले अफगानिस्तान सरकारमाथि हमला अति तीव्र पारेका छन् । आफ्नै देशवासीलाई मान्न तालिबानी लडाकूहरू अहिले मस्त र व्यस्त छन् । तालिबानी लडाकू हुन् वा अन्य विद्रोही अफगानी नेता, यिनीहरूले शान्तिपूर्वक बस्न चाहने सोभा अफगानलाई कहिले शान्तिपूर्वक बस्न दिएका छैनन् । अफगानिस्तानका विद्रोही नेताहरूले कहिले रुससँग त कहिले अमेरिकसँग मिलेर शान्तिप्रेमी जनतालाई दुःख दिने काम बन्द गरेका छैनन् । घतलागदो तथ्य त के हो भने अफगानिस्तानका विद्रोही नेताहरूलाई अफगानी जनताले नै जन्माएको हो । अफगानी नेताहरू कुनै अर्को देशबाट आएका होइनन् । अफगानी माटो (जनता) का उपज हुन् । अफगानिस्तान आफ्नो जनता (धर्मान्ध) र नेताहरूबाट आर्थिक रूपमा बर्बाद हुन पुगेको छ ।

यमनको हालत पनि यस्तै छ । यमनले अहिले अरुको लागि युद्ध (proxy war) लड्दै छ । युद्धमा यमनीहरू संलग्न भए तापनि उनीहरूले युद्ध भने इरान र साउदी अरेबियाका लागि लडिरहेका छन् । अफ्रिका तथा अरब जगत्मा आफ्नो शक्ति देखाउन इरान तथा साउदी अरेबियाले यमन र यसका नागरिक प्रयोग गरिरहेका छन् । पाँच वर्षदेखि जारी यमनको गृहयुद्धमा १ लाखभन्दा बढी यमनीको ज्यान गइसकेको छ । विज्ञहरूले यमन-सङ्घर्षको समाधान समयमै नखोज्ने हो भने लाखौं यमनी भोखमरीको शिकार हुने चेतावनी दिएका छन् । यदि यमनीहरू हामीले यो युद्ध

इरान र साउदी अरेबियाको लागि लडेको हो, आफ्नो लागि होइन, हाम्रो विकास, शान्तिपूर्वक बस्नु छ, युद्ध गर्नुमा छैन भन्ने तथ्य बुझिदिए यमन आर्थिक विकासको पथमा दौडिने थियो । यमन तानाशाहलाई उत्तर कोरियाको सदाकालीन शासक बनाएका छन् । बर्माको स्थिति पनि यस्तै छ । बर्माका सैनिक शासकहरूले सत्तामा रहिरहन बर्मालाई आर्थिकरूपमा बर्बाद पारेका

नेपालीहरूले सुशासन र आर्थिक प्रगति देख्न नपाउनुमा दोष हामी जनताको पनि छ । हामी नेपाली विकासको लागि आफूलाई जिम्मेवार मान्दैनौं । विकासको लागि जिम्मेवार केवल सरकारलाई

अर्थविशेष

तिश्वराज अधिकारी
akoutilya@gmail.com

कुनै पनि देशको आर्थिक विकासका लागि दुई महत्त्वपूर्ण पक्ष- जनता र शासक (नेता) हरूको चेतनाको स्तर माथि उठ्न आवश्यक छ । यी दुवै पक्षमा विकासको भोक जान आवश्यक छ । धनी एवं विकसित राष्ट्रहरूको आर्थिक विकासको इतिहासले यही कुरा भन्छ ।

साधन र स्रोतले भरिएको देश हो । तर आम यमनीहरूको चेतनाको स्तरले शान्तिको महत्त्व बुझ्न सकिरहेको छैन । उल्टो युद्धमा संलग्न हुनुलाई महत्त्व दिइरहेको छ । अनि कसरी हुन्छ, यमनको आर्थिक विकास ?

अर्कोतिर युरोपको जनता सुशिक्षित छ, उदार छ, विकासको संवाहक सरकार होइन, आफूलाई ठान्छ । यो कारणले गर्दा युरोपको उल्लेखनीय आर्थिक विकास भएको छ । फ्रान्स, इटाली, जर्मनी, ग्रेट ब्रिटेन आदिले 'प्रोक्सी' युद्ध लडेको सुनिएको छैन । युरोपेलीहरूको चेतनाको स्तर धेरै माथि भएको हुनाले नै युरोपमा दीर्घकालीन शान्ति छ । यसविपरीत एशिया र अफ्रिकाका बासिन्दाको चेतनाको स्तर तुलनात्मक रूपमा कमजोर भएको हुनाले यी क्षेत्रमा युद्ध जीवनको एउटा आवश्यक पक्ष हुन पुगेको छ । युद्धप्रिय भएको हुनाले नै हामी नेपालीहरू पनि दश वर्ष युद्ध गरेर खुब रमायौं । हामी नेपालीलाई पनि युद्ध र सङ्घर्ष मन पर्छ । हरेक समस्याको समाधान त्यसकारण, हामी युद्ध, दण्ड, सङ्घर्ष र कलहमा देख्छौं ।

शासक वा नेताहरूले पनि देशलाई आर्थिकरूपमा बर्बाद पार्न सक्छन् । यस तथ्यको उदाहरणको रूपमा उत्तर कोरिया, भेनेजुएला, बर्मा, क्याब्रजस्ता देशको आर्थिक अवस्थालाई लिन सकिन्छ । उत्तर कोरियाका शासक किम जोङ-उनले आफ्नो तानाशाही चलाएर उत्तर कोरियालाई आर्थिकरूपमा बर्बाद नै पारेका छन् । एउटै समयमा विभाजित दुई कोरियाहरू- दक्षिण कोरियाले कति आर्थिक प्रगति गरेको छ र उत्तर कोरियाले कति आर्थिक प्रगति गरेको छ, हाम्रो अगाडि प्रस्ट छ । केवल आफू सत्तामा रहनका लागि उनले उत्तर कोरियालाई बर्बाद नै पारेका छन् । तर उनभन्दा पनि बर्बाद पार्नमा ठूलो हात भने उनको आसेपासे (parasite) हरूको छ । यी आसेपासेहरूले आफ्नो लाभ (शक्ति र पैसा) को लागि उनजस्ता सनकी

छन् । हालै सैनिक विद्रोह गरेर सत्ता आफ्नो हातमा लिएका बर्माका सेना प्रमुख मिन आङ हलाङले आफूलाई देशको प्रधानमन्त्री घोषणा गरेका छन् । चीनको सहयोग पाएर सत्ताको सुख भोगिरहेका बर्माको सेनाले देशको आर्थिक स्थितिलाई अति कमजोर पारेको छ । अहिले धेरै बर्मेलीहरूको ज्यान कोरोनाको भ्याक्सिन समयमा नपाएर गइरहेको छ । कुनै बेला जापानको हाराहरीमा बर्माको आर्थिक अवस्था रहने गर्दथ्यो । भारत, नेपाल लगायत एशियाका अन्य मुलुकहरूबाट मानिस रोजगारका लागि बर्मा जान्थे । दक्षिण एशिया आउने क्रममा बर्माको आर्थिक वैभव देखेर अङ्ग्रेजहरू पहिले बर्मा फरेका थिए । त्यसपछि मात्र भारततिर लागेका थिए । एशियाको अति समृद्ध मुलुक बर्मालाई त्यहाँका स्वार्थी शासकहरूले अति गरीब तुल्याएका छन् । बन्दूकको भरमा शासकहरूले, केवल आफूहरू सत्तामा रहन, आफ्नो देशलाई कतिसम्म दरिद्र पार्न सक्छन् भन्ने तथ्यको उदाहरणको रूपमा उत्तर कोरिया, बर्मा, जिम्बाब्वेजस्ता राष्ट्रहरूलाई लिन सकिन्छ । करीब ४० वर्षसम्म सत्तामा रहिरहन जिम्बाब्वेका राष्ट्रपति रोटर्ब मुगाबीले जिम्बाब्वेलाई कङ्गाल नै पारेर गए । तानाशाहहरूले बन्दूकको भरमा शासन गरेर देशलाई आर्थिकरूपमा बर्बाद पारेको धेरै उदाहरण छ ।

देशलाई आर्थिक प्रगति गर्न नदिने दुई पक्ष- जनता र शासक दुवैको पहिचान र चर्चा हुनैपर्छ । यी दुई पक्ष असल छैन भने स्रोत र साधन पर्याप्त भए तापनि मुलुकले आर्थिक प्रगति गर्न गाह्रो हुन्छ । आर्थिक प्रगतिका लागि जनताको भूमिका पनि महत्त्वपूर्ण हुन्छ । कुनै पनि देशको सरकार केवल एक माध्यम मात्र हो वास्तविक विकास जनताले नै गर्नु हो । यो तथ्य बोध गरेको हुनाले नै युरोपेलीहरूले चमत्कारी किसिमले विकास गरेका हुन् । हामी एशियाली र अफ्रिकीहरूले यो तथ्य बोध नगरेको र गर्न पनि नचाहेकोले हामीले आर्थिक प्रगति गर्न नसकेको हो ।

ठान्छौं । हामी कलह, दण्ड, सङ्घर्ष, युद्धमा बढी विश्वास गर्छौं । शान्तिपूर्ण तरिकाले कुनै पनि समस्याको समाधान गर्न सकिन्छ भन्ने कुरामा हामीलाई विश्वास छैन । हामीले विकाससम्बन्धी अनेक भ्रम पालेका छौं । गरीबीबाट मुक्ति पाउने तरिकाप्रति हामीमा धेरै भ्रम छ । त्यसमध्ये एउटा भ्रम, नेपालमा कम्युनिस्टहरूबाट देशको आर्थिक विकास हुन्छ, गरीबी निवारण हुन्छ, मुलुकमा सम्पन्नता आउँछ भन्ने पनि हो । नेपालका बहुसङ्ख्यक कम्युनिस्ट नेताहरूले नेपालीको गरीबीलाई सत्तामा पुग्ने भन्दा मात्र बनाएका छन् । गरीबहरूको मनोविज्ञानको गलत प्रयोग गरेर सत्तामा पुगेका छन् ।

हामी तथाकथित नेपाली कम्युनिस्टहरूलाई गरीबहरूको मुक्तिदाता एवं कल्याणकर्ता मान्छौं । कम्युनिस्ट नेताहरूबाट देशको आर्थिक विकास हुन्छ भन्ने बलियो विश्वास राख्छौं । चुनावमा उनीहरूलाई मत दिएर विजयी बनाउँछौं । उनीहरूले गर्ने आन्दोलन एवं सङ्घर्षमा उनीहरूलाई साथ दिने मान्छौं । उनीहरूको लागि ज्यान पनि दिन्छौं । तर अधिकांश कम्युनिस्ट नेताहरू स्वार्थी एवं आत्मकेन्द्रित भएको तथ्य हामी बिर्सन्छौं । नेपालको राजनीतिलाई वर्षौदेखि कम्युनिस्टहरूले नै बढी अस्थिर पारेको तथ्यपट्टि ध्यान दिदैनौं । असल नेता निर्वाचित गर्दैनौं अनि प्रत्येक वर्ष तिनै स्वार्थी एवं पदलोलुप नेताहरूलाई देशको नेतृत्व गर्न रोज्छौं ।

कुनै पनि देशको आर्थिक विकासका लागि दुई महत्त्वपूर्ण पक्ष- जनता र शासक (नेता) हरूको चेतनाको स्तर माथि उठ्न आवश्यक छ । यी दुवै पक्षमा विकासको भोक जान आवश्यक छ । धनी एवं विकसित राष्ट्रहरूको आर्थिक विकासको इतिहासले यही कुरा भन्छ । यस सत्यलाई हामीले हृदयङ्गम नगरेसम्म आर्थिक विकास हाम्रो लागि 'आकाशको फल आँखा तरी मर' मात्र हुन्छ । हाम्रो लागि मात्र होइन, अन्य राष्ट्रका लागि पनि यही हुन्छ ।

मास्क अभियान साउन २३ गतेदेखि

महामारी नियन्त्रणमा मास्कको भूमिकाबारे जनचेतना जगाउन आवश्यक छ ।" म पनि मास्क लगाउँछु र अरुलाई पनि मास्क लगाउन प्रेरित गर्छु भन्ने सन्देश दिई कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न अभियान सञ्चालन गरिएको हो । कोरोना भाइरसबाट बच्न बढी प्रभावकारी उपाय भनेको नै मास्क रहेकाले सबैले अनिवार्य मास्क लगाउनसमेत उनले आग्रह गरे ।

सङ्क्रमण दिनानुदिन बढे पनि मानिसले सही तरिकाले मास्क नलगाउने गरिएको पाइएको छ । स्वास्थ्य सेवा विभागको राष्ट्रिय स्वास्थ्य, शिक्षा तथा सूचना केन्द्रका निर्देशक डा राधिका थपलियाले मास्कबारे जनचेतना मात्र नभई मास्कले मानिसको व्यवहारमा परिवर्तन गर्न अभियान शुरू गर्न थालिएको बताइन् । उनले मास्कलाई सही तयारीले लगाउन सिकाउनका लागि अभियान सञ्चालन गरिएको जानकारी दिए ।

“महामारी नियन्त्रणमा खोप जत्तिकै मास्क, सेनिटाइजरसँग जनस्वास्थ्यको भूमिका पनि महत्त्वपूर्ण रहेको छ,” उनले भने, “सबै नेपालीलाई

तरीकाले मास्क नलगाउने जस्तो देखिएको छ,” उनले भनिन्, “यसपटक मास्कको जनचेतना नभएर मास्क लगाइ मानिसको व्यवहारमा परिवर्तन गर्न अभियान सञ्चालन गर्न थालिएको हो ।” स्थानीय तहले पनि आफूको क्षेत्रमा

मास्क कसरी लगाउने भनेर सिकाउने छन् । उनका अनुसार स्वास्थ्य स्वयंसेविकामार्फत गाउँटोलमा मास्कको महत्त्वबारे टोलटोलमा सिकाइनेछ । सात दिनसम्म मास्कको महत्त्व र लगाउने तरिका सिकाइनेछ । अहिले दैनिक सङ्कमित बढेपछि जोखिम पनि बढेको छ । बुधवार मात्र चार हजार १०७ व्यक्तिमा सङ्क्रमण देखिएको थियो ।

निचुटा माविका छात्राहरूलाई साइकल वितरण

प्रस, पचगावौं, २१ साउन/
पटेवासुगौली गाउँपालिका-५ निचुटा

अध्ययनरत ४४ जना छात्राहरूलाई साइकल वितरण गरिएको हो।

स्थित नेरामावि निचुटामा छात्राहरूलाई साइकल वितरण गरिएको छ।

प्रदेश सरकारको सहयोगमा 'मुख्यमन्त्री बेटी पढाऊ, बेटी बचाऊ' अभियान अन्तर्गत कक्षा ८ मा

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि भारतीय महावाणिज्य दूतावासका शैलेन्द्र कुमारले शिक्षालाई सबैले जोड दिनुपर्ने बताए। उनले भारतीय दूतावासले नेपालका विद्यालयप्रति सहयोग निरन्तर गरिरहने

बताए। उनले महिलाले उच्च शिक्षा हासिल गर्नु भने देशको मुख्य जिम्मेवारी सम्हाल्न सक्ने बताए।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्यामकुमार घिमिरेको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा प्रदेश सदस्य सलाउद्दीन अहमदले प्रदेश २ मा १८५ डोम जातिको बसोबास रहेको र उनीहरू शिक्षाबाट वञ्चित रहेको बताए। उनले दलितहरूलाई घृणा होइन माया गरेर शिक्षा प्रदान गर्न सुझाव दिए।

कार्यक्रममा मुख्यमन्त्रीका स्वकीय सचिव दीपक यादव, गापाका शिक्षा शाखा प्रमुख शम्भु साह, जसपा नेता नागोन्द्रप्रसाद यादव लगायतले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए।

कार्यक्रममा सञ्चारकर्मी प्रमोद यादव, जसपा नेता मौलाना नुर होदा, शिवकुमार साह, पर्सा किसान सङ्घका अध्यक्ष असफर्ती साह, लक्ष्मीपुर आधारभूत विद्यालयका प्रअ द्वारिका उपाध्याय लगायतको सहभागिता थियो।

प्रस, वीरगंज, २१ साउन/
लागूऔषधसहित पर्सा प्रहरीले

तीनजनालाई पक्राउ गरेको जिप्रका पर्साका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक ओमप्रकाश खनालले बताए।

बुधवार दिउँसो वीरगंज-१६

लागूऔषधसहित तीनजना पक्राउ

महानगरपालिका-४ सीतापाइला भीमदहङ्गा बस्ने ३२ वर्षीय विमल श्रेष्ठ र स्कूटी पछाडि बस्ने मकवानपुर, हेटौँडा

वीरगंज महानगर-९ रामटोल बस्ने ४५ वर्षीय जितेशप्रसाद श्रीवास्तवलाई पक्राउ गरिएको प्रवक्ता खनालले बताए। शङ्का लागि निजले बोकेको दुईवटा झोला चेकजाँच गर्ने क्रममा सो लागूऔषध बरामद भएको उनले जानकारी गराएका छन्। घटना सम्बन्धमा अनुसन्धान भइरहेको र कसूर अनुसारको मुद्दा चलाइने प्रवक्ता खनालले बताए।

शङ्कराचार्यद्वाराबाट ना.४९प ६८४४ नम्बरको स्कूटी चेक गर्दा डिकीभिन्नाबाट डाइजेपाम, नुर्फिन, फेनारगन ३०/३० एम्पुल गरी ९० एम्पुल बरामद भएको बताए।

डिकीबाट लागूऔषध बरामद भएपछि मोटरसाइकल चालक काठमाडौं

उपमहानगर-११ थाना भञ्ज्याङ, सिमलटार बस्ने २१ वर्षीय डेनियल तामाङलाई पक्राउ गरिएको उनले बताए।

यसैगरी, आज दिउँसो २:३० बजे वीरगंज महानगर-१६ बसपार्कबाट ओनेरेक्स सय एमएलको २३१ बोतलसहित

गर्भवतीलाई एम्बुलेन्स सेवा निशुल्क

सप्तरी, २१ साउन/रासस

सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिकाले गर्भवतीलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने भएको छ।

विश्व स्तनपान सप्ताहको अवसरमा नगरपालिका बहुक्षेत्रीय पोषण एकाइद्वारा आधारभूत विद्यालय बरमझियामा आयोजित 'सुनौलो हजार दिनका आमाहरूलाई पोषण झोला वितरण' समारोहमा नगरप्रमुख वसन्तकुमार मिश्रले गर्भवतीलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने घोषणा गरेका हुन्।

सप्तरी जिल्लाको पहिलो खुला दिशामुक्त र पूर्ण खोप सुनिश्चित नगर घोषित कञ्चनरूप नगरपालिका जिल्लाको एकमात्र तथा प्रदेश नं २ को पहिलो र नेपालको तेस्रो बालमैत्री नगरपालिका हो। नगरप्रमुख मिश्रले कञ्चनरूपलाई अब कुपोषणमुक्त नगर घोषणा गर्ने ढङ्गले काम अगाडि बढाइएको बताए।

कार्यक्रममा स्वास्थ्य शाखा कञ्चनरूपले गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई क्याल्सियम र फोलिक एसिड चक्की वितरण गरेको छ। गर्भावस्थामा स्वास्थ्य चेकजाँच, आइडर चक्कीदेखि क्याल्सियम र फोलिक एसिड चक्की निशुल्क वितरण भइरहेकोमा अबदेखि गर्भवतीलाई कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थामा जानु पर्दको एम्बुलेन्स भाडा नलाने नगरप्रमुख मिश्रले घोषणा गरे। यसका

खेलकूदको संसार

विश्व क्रिकेट लिग-२ को प्रशिक्षण आजदेखि

काठमाडौं, २१ साउन/रासस

आइसिसी विश्वकप क्रिकेट लिग-२ अन्तर्गत नेपाल, अमेरिका र ओमानविरुद्धको एक दिवसीय त्रिकोणात्मक सिरिजका लागि नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीले बिहीवारदेखि बन्द प्रशिक्षण शुरू गरेको छ।

आगामी सेप्टेम्बरमा ओमानमा हुने उक्त सिरिजका लागि नेपाल क्रिकेट सङ्घ (क्यान)ले बन्द प्रशिक्षणमा १९ खेलाडीलाई बोलाएको छ। टोलीको प्रशिक्षण कीर्तिपुरस्थित त्रिवि मैदानमा शुरू भएको क्यानले जनाएको छ।

क्यानले बोलाएका १९ खेलाडीमध्ये गुलशन झा पहिलोपटक समावेश भएका हुन्। नेपाल पुलिस क्लबका खेलाडी गुलशनले मेयर्स कप क्रिकेटमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका थिए। लिग-२ मा नेपालले अहिलेसम्म चार खेल खेलेको छ। त्यसमा नेपालले दुई खेलमा जीत तथा दुई खेलमा हार बेहोरेको छ। नेपाल चार अङ्क जोड्दै छैटौँ स्थानमा छ।

त्यसैगरी, दश खेल खेलेको ओमान १६ अङ्कका साथ लिगको शीर्ष स्थानमा छ। बाह्र खेलमा १२ अङ्क बटुलेको अमेरिका दोस्रो स्थानमा छ। बन्द प्रशिक्षणमा ज्ञानेन्द्र मल्ल, कुशल भुर्तेल, आरिफ शेख, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, आसिफ शेख, गुलशन झा, कुशल मल्ल, विनोद भण्डारी, करण केसी, सन्दीप लामिछाने, सोमपाल कामी छन्। त्यसैगरी, कमलसिंह ऐरी, अविनाश बोहरा, शाहब आलम, सुशन भारी, शरद भेषवाकर, विक्रम शोब, पवन सराफ र रोहितकुमार पौडेल छन्।

टोकियो ओलम्पिक : ७० पदकसहित चीन शीर्ष स्थानमा कायमै

काठमाडौं, २१ साउन/रासस

जापानको राजधानी टोकियोमा जारी ३२औं ग्रीष्मकालीन ओलम्पिक खेलकूदमा चीन ७० पदकसहित शीर्ष स्थानमा कायमै रहेको छ। अमेरिका र जापानलाई उछिन्दै चीन शीर्ष स्थान ओगट्न सफल भएको हो। चीनले हालसम्म ३२ स्वर्ण, २२ रजत र १६ कांस्य पदक प्राप्त गरेको छ। अमेरिका दोस्रो तथा जापान तेस्रो स्थानमा रहेका छन्। अमेरिकाले २५ स्वर्ण, ३१ रजत र २३ कांस्य पदक प्राप्त गरेको छ भने जापानले २१ स्वर्ण, सात रजत र १२ कांस्य प्राप्त गर्न सफल भएको छ। यस्तै, बेलायत १५ स्वर्ण, १८ रजत र १५ कांस्य पदक प्राप्त गर्दै चौथो स्थानमा उक्लेको छ। अस्ट्रेलिया १५ स्वर्ण, चार रजत र १७ कांस्य पदकसहित पाँचौँ स्थानमा छ।

यसैगरी, रसियन ओलम्पिक कमिटी पदक तालिकाको छैटौँ स्थानमा झरेको छ। उसले १४ स्वर्ण, २१ रजत र १८ कांस्य पदक प्राप्त गरेको छ।

जर्मनी नौ स्वर्ण, आठ रजत र १६ कांस्यसहित सातौँ, फ्रान्स छ स्वर्ण, १० रजत र नौ कांस्यका साथ आठौँ, इटली छ स्वर्ण, नौ रजत र १६ कांस्य जित्दै नवौँ तथा नेदरल्यान्ड्स छ स्वर्ण, आठ रजत र नौ कांस्यका साथ पदक तालिकाको १०औँ स्थानमा रहेको टोकियो ओलम्पिकको वेबसाइटमा उल्लेख छ। टोकियो ओलम्पिकमा सहभागी २०५ देशमध्ये हालसम्म ८५ देशले पदक प्राप्त गर्न सफल भएका छन्।

नेपालबाट चार खेलमा पाँच खेलाडी टोकियो ओलम्पिकमा सहभागी भएका थिए। स्टिडकी कल्पना परियार, जुडोकी सोनिया भट्ट, पौडीका एलेक्स शाह र गौरिका सिंह तथा एथलेटिक्सकी सरस्वती चौधरीले आआफ्नो खेलमा प्रतिस्पर्धा गरेका थिए। पाँच खेलाडी टोकियो ओलम्पिकबाट बाहिरिएका छन्।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सामा बिहीवार नागरिकता लिनेहरूको ठूलो भीड लागेको थियो। जिप्रका, पर्साले १४ वटा पालिकालाई बार अनुसार सेवा दिँदै आएको छ। सोही क्रममा वीरगंज महानगरपालिकाका सेवाग्राहीहरूले बिहीवार र शुक्रवार सेवा पाउने व्यवस्था गरिएको छ। महानगरको दिन जिल्ला प्रशासनमा यसैगरी नागरिकता लिन भीड हुने गरेको छ। तस्वीर: नितेश कर्ण

आजको कार्यक्रम				
सि.नं.	आयोजक	कार्यक्रम	स्थान	समय
		जानकारी आण		

Make your stay with us is a memorable experience

Lords Plaza Birgunj is a world class hotel built to treat all types of travelers. This beautiful hotel is equipped with contemporary Rooms and Suites, Business Center, Four Conference Rooms, Three Food and Beverage outlets - Bar, Multi Cuisine Restaurant & Roof Top Dining, Spa, Gym, Pool and Casino.

Diyalo **Lords** PLAZA
Exhilarating Hospitality
Birgunj

Call - 51525252, 98028 19788, 98028 19787

Aadarsh Nagar, Birgunj, Nepal, www.lordshotels.com

५९ कार्टुन स्याउ बरामद

प्रस, वीरगंज, २१ साउन/
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, पर्साले

भारततर्फ लैजाँदै गरेको अवस्थामा प्रहरी कार्यालय नगवाले स्याउ बरामद गरेको

बिहीवार बिहान ५९ कार्टुन स्याउ बरामद गरेको जनाएको छ।

वीरगंज महानगर-१६ भुटनदेवी स्थित सडकखण्डमा १० १५ जना पोके तस्करहरूले टाउकोमा स्याउ बोकेर

हो। प्रहरीलाई देखेपछि पोके तस्करहरू स्याउ छाडेर फरार भएका थिए। बरामद स्याउ २८ हजार मूल्यबराबरको रहेको र कारबाईको लागि वीरगंज भन्सार बृशाइएको जिप्रका, पर्साले जनाएको छ।

अक्सिजन सिलिण्डर प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाऔं

- चिकित्सकको परामर्श बिना अक्सिजन दिने वा मात्रा परिवर्तन गर्ने नगर्नुहोस्
- सावधानीपूर्वक अक्सिजन सिलिण्डर टाँडो र हिटा घाटेर भण्डार गर्नुहोस्
- सिलिण्डरको लेबलिङ परिवर्तन वा पुनः फेन्ट नगर्नुहोस्
- अक्सिजन प्रयोग हुने कक्ष र वरपरका क्षेत्रका भयाल र ढोका खुल्ला राख्नुहोस्
- अक्सिजन सिलिण्डरको घेउमा विद्युतीय उपकरण प्रयोग नगर्नुहोस्
- अक्सिजन सिलिण्डरको क्षेत्र वा अक्सिजन प्रयोग गर्ने विरामीको वरपर धूम्रपान नगर्नुहोस्! आगो निभाउने उपकरण तथा अवरुद्ध राख्नुहोस्
- आपतकालीन संपर्क नम्बरहरू साथै तयार राख्नुहोस्
- गर्मीमा स्याउको आवाज आफैमा त्यसको वरपर नबस्नुहोस् र शान्तचित्त निकायमा तत्काल खराब गर्नुहोस्

कोरोना संक्रमणबाट बच्का लागि जनसमुदायका सबै मास्कपुस्तको प्रयोग गर्नु

मास्क लगाउनु
बीचै दुई कायम राख्नु
सम्बन्धमा खुल्नुपर्ने तार काट्नु

केवल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना तथा प्रसारण विभाग